



## Lag om ändring i begravningslagen (1990:1144);

utfärdad den 4 maj 1999.

Enligt riksdagens beslut<sup>1</sup> föreskrivs i fråga om begravningslagen (1990:1144)

*dels* att 7 kap. 8 § skall upphöra att gälla,

*dels* att nuvarande 9 kap. skall betecknas 11 kap.,

*dels* att 1 kap. 1 §, 2 kap. 1–4 §§, 3 kap. 1 §, 5 kap. 3, 6, 9–13, 16 och 18 §§, 6 kap. 2 och 3 §§, 7 kap. 20 §, 8 kap. 1 § samt 11 kap. 2, 6 och 7 §§ skall ha följande lydelse,

*dels* att det skall införas två nya paragrafer, 2 kap. 2 a § och 11 kap. 10 §, två nya kapitel, 9 och 10 kap., samt närmast före 11 kap. 10 § en ny rubrik, av följande lydelse.

### 1 kap.

1 § I denna lag avses med

– *begravningsverksamhet*: de olika åtgärder som har direkt samband med förvaltningen av allmänna begravningsplatser,

– *församling*: församling eller kyrklig samfällighet inom Svenska kyrkan,

– *huvudman*: församling inom Svenska kyrkan eller kommun som skall anordna och hålla allmänna begravningsplatser för dem som är folkbokförda inom ett visst geografiskt avgränsat förvaltningsområde,

– *begravningsplatser*: områden eller utrymmen som är behörigen anordnade för förvaring av avlidnas stoft eller aska och som har tagits i anspråk för detta ändamål, främst kyrkogårdar eller andra gravområden, minneslundar, kolumbarier eller urnmurar,

– *allmänna begravningsplatser*: sådana begravningsplatser som är anordnade av församlingar, av kommuner eller annars av det allmänna,

– *enskilda begravningsplatser*: andra begravningsplatser än allmänna,

– *gravrätt*: den rätt som uppkommer när en bestämd gravplats på en allmän begravningsplats upplåts av den som förvaltar begravningsplatsen till någon för gravsättning,

– *kremering*: förbränning av stoftet efter en avliden person,

– *gravsättning*: placering av stoft eller aska inom en bestämd gravplats och placering eller utströende av aska i minneslund eller på någon annan plats än begravningsplats,

<sup>1</sup> Prop. 1998/99:38, bet. 1998/99:KU18, rskr. 1998/99:176.

– *gravanordningar*: gravvårdar och andra gravöverbyggnader, stenramar, staket eller andra liknande anordningar på en gravplats.

## 2 kap.

**1 §** Allmänna begravningsplatser med ett tillräckligt antal gravplatser och andra gravanläggningar av allmänt förekommande slag skall anordnas och hållas av de territoriella församlingarna inom Svenska kyrkan.

Regeringen får för särskilda fall besluta att en kommun i stället skall anordna och hålla allmänna begravningsplatser för dem som är folkbokförda inom kommunen.

**2 §** Huvudmannen skall, inom det egna förvaltningsområdet eller inom ett närbeläget förvaltningsområde, tillhandahålla särskilda gravplatser för dem som inte tillhör något kristet trossamfund.

Församling som är huvudman bör samråda med och informera företrädare för dem inom förvaltningsområdet som inte tillhör något kristet trossamfund i frågor som rör förvaltningen av de särskilda gravplatserna. Vid anläggning, utvidgning eller väsentlig ändring av en allmän begravningsplats skall församlingen samråda med företrädare för andra trossamfund och övriga berörda parter.

**2 a §** Den som, utan att vara huvudman för begravningsverksamheten, innehar en allmän begravningsplats, har rätt att utan kostnad lämna över förvaltningen av begravningsplatsen till huvudmannen för begravningsverksamheten i det förvaltningsområde där begravningsplatsen är belägen.

**3 §<sup>2</sup>** På en allmän begravningsplats skall gravplats beredas dem som vid dödsfallet var folkbokförda inom församlingen eller kommunen. Där skall gravplats också beredas en dödfödd som avlidit efter utgången av tjugooåttonde havandeskapsveckan, om kvinnan är folkbokförd inom huvudmannens förvaltningsområde. Detsamma gäller i fråga om en dödfödd som avlidit före utgången av tjugooåttonde havandeskapsveckan, om kvinnan begär det och ett läkarintyg om dödsfallet lämnas till huvudmannen.

Om tillgången på gravplatsmark medger det, får också andra beredas gravplats där.

**4 §** Rätten till gravsättning på en allmän begravningsplats skall inte vara beroende av att den avlidne tillhörde visst trossamfund.

Detta gäller dock inte för rätten till gravsättning på en sådan särskild gravplats som avses i 2 § första stycket.

## 3 kap.

**1 §** Krematorier får anordnas och hållas bara av den som innehar en allmän begravningsplats eller av en församling.

**5 kap.**

**3 §<sup>3</sup>** Om de efterlevande inte kan enas om kremering skall ske eller om gravsättningen, skall huvudmannen för begravningsverksamheten på den ort där den avlidne senast var folkbokförd på begäran medla mellan parterna.

Om parterna enas, skall huvudmannen fastställa deras överenskommelse. Om enighet inte kan uppnås, skall huvudmannen i stället med eget yttrande hänskjuta tvisten till länsstyrelsen.

**6 §** Sådana delar av stoftet som inte har förbränts vid kremeringen skall tillföras askurnan.

Om det inte kan ske, skall innehavaren av krematoriet låta förstöra delarna eller gravsätta dem inom en allmän begravningsplats.

**9 §<sup>4</sup>** Stoft får inte kremeras eller gravsättas utan att ett sådant intyg som avses i 2 kap. 3 § första stycket eller 4 kap. 7 § har lämnats till innehavaren av krematoriet eller den som förvaltar begravningsplatsen.

Regeringen får meddela föreskrifter om att kremering eller gravsättning i vissa fall får ske även utan ett sådant intyg.

**10 §<sup>5</sup>** Stoftet efter en avliden eller en dödfödd som avses i 2 kap. 3 § första stycket skall kremeras eller gravsättas snarast möjligt och senast två månader efter dödsfallet.

Den skattemyndighet som skall utfärda intyg för kremering eller gravsättning får dock medge anstånd med kremeringen eller gravsättningen, om det finns särskilda skäl för det.

Om stoftet inte har kremerats eller gravsatts inom föreskriven tid, skall skattemyndigheten undersöka anledningen till dröjsmålet och, om det behövs, underrätta den kommun som anges i 2 §.

**11 §** Askans efter en avliden som har kremerats i Sverige skall gravsättas inom ett år från kremeringen.

Den huvudman för begravningsverksamheten eller den innehavare av krematorium som förvarar askan får dock medge anstånd med gravsättningen, om det finns särskilda skäl för det.

**12 §** Om askan inte har gravsatts inom den tid som sägs i 11 §, skall den huvudman för begravningsverksamheten eller den innehavare av krematorium som förvarar askan låta gravsätta den.

Dessförinnan skall den som skall ordna med gravsättningen lämnas tillfälle att själv låta gravsätta askan.

**13 §<sup>6</sup>** I avvaktan på gravsättningen skall askan förvaras av en innehavare av krematorium.

Askans får även förvaras av huvudmannen för begravningsverksamheten på den ort där askan skall gravsättas eller, om platsen för gravsättningen inte

<sup>3</sup> Senaste lydelse 1991:496.

<sup>4</sup> Senaste lydelse 1991:496.

<sup>5</sup> Senaste lydelse 1991:496.

<sup>6</sup> Senaste lydelse 1991:496.

är bestämd, av huvudmannen för begravningsverksamheten på den ort där den avlidne senast var folkbokförd.

**16 §** Om det för den huvudman för begravningsverksamheten eller den innehavare av krematorium som förvarar askan är känt att det råder tvist om platsen för gravsättningen, får askan inte lämnas ut eller på annat sätt föras bort förrän tvisten är slutligt löst.

**18 §** Askans skall gravsättas inom ett år från det att den fördes in till Sverige.

Den huvudman för begravningsverksamheten eller den innehavare av krematorium som förvarar askan får dock medge anstånd med gravsättningen, om det finns särskilda skäl för det.

Om askan inte har gravsatts inom den föreskrivna tiden, skall föreskrifterna i 12 § tillämpas.

## **6 kap.**

**2 §** Frågor om tillstånd enligt 1 § andra stycket prövas av huvudmannen för begravningsverksamheten eller den som annars förvaltar en allmän begravningsplats, om flyttning skall ske från eller inom begravningsplatsen.

I andra fall prövas frågor om tillstånd av länsstyrelsen, som därvid skall höra innehavaren av begravningsplatsen.

**3 §** Trots det som sägs i 1 § får huvudmannen för begravningsverksamheten eller den som annars förvaltar en allmän begravningsplats ta ut aska som har gravsatts i ett utrymme i ett kolumbarium eller en urnmur där gravrätten har upphört.

Askans skall i så fall grävas ned inom begravningsplatsen eller inom någon annan närbelägen begravningsplats.

## **7 kap.**

**20 §** När en gravrätt skall anses återlämnad enligt 19 § är upplåtaren skyldig att behålla gravplatsen under minst 25 år från gravsättningen till förmån för den som senast har gravsatts där.

Gravanordning behöver behållas bara om kostnaden för skötseln av gravplatsen betalas.

## **8 kap.**

**1 §** Om någon gravsatts inom en bestämd gravplats på en allmän begravningsplats och gravplatsen inte kan upplåtas till någon med gravrätt, skall gravplatsen förbehållas den avlidne under minst 25 år.

I fråga om gravanordningar tillämpas 7 kap. 25–29 och 35–37 §§. Med gravrättsinnehavare avses därvid den som ordnar med gravsättningen.

Som villkor för att förse gravplatsen med en gravanordning får den som förvaltar begravningsplatsen bestämma att kostnaderna för gravplatsens skötsel betalas.

## | 9 kap. Begravningsavgift

### | Avgiftsskyldighet

| 1 § Den som är folkbokförd i Sverige skall betala en avgift för begravningsverksamheten (*begravningsavgift*).

| 2 § Begravningsavgiften skall betalas till den huvudman inom vars förvaltningsområde den avgiftsskyldige är folkbokförd.

Om församlingen är huvudman skall avgiften för den som tillhör Svenska kyrkan enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund räknas in i kyrkoavgiften.

### | Avgiftsunderlag

| 3 § Begravningsavgiften beräknas på grundval av den avgiftsskyldiges till kommunal inkomstskatt beskattningsbara förvärvsinkomst.

### | Fastställande av begravningsavgift

| 4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriver på förslag av huvudmannen den avgiftssats enligt vilken de som inte tillhör Svenska kyrkan skall betala begravningsavgift. Huvudmannen fastställer avgiftssats för dem som tillhör Svenska kyrkan. I de fall en kommun är huvudman fastställer kommunen dock alltid avgiftssatsen. Avgiftssatsen skall grundas på en särredovisning av verksamhetens intäkter och kostnader.

Avgiftssatsen skall bestämmas på grundval av antalet skattekoronor och skatteören för de avgiftsskyldiga på det sätt som anges i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. I den lagen finns också bestämmelser om beräkning och utbetalning av begravningsavgiften till huvudmännen.

| 5 § Vid beräkning, debitering, redovisning och betalning av begravningsavgiften gäller skattebetalningslagen (1997:483).

### | Tjänster som ingår i begravningsavgiften

| 6 § För den som vid dödsfallet var folkbokförd inom en huvudmans förvaltningsområde skall huvudmannen utan kostnad för dödsboet tillhandahålla

- gravplats eller motsvarande på allmän begravningsplats under en tid av 25 år,
- gravsättning inklusive gravöppning, återfyllning och iordningställande av öppnad grav,
- transporter från det att huvudmannen övertagit ansvaret för stoftet till dess att gravsättning har skett, med undantag av transport för gravsättning utanför huvudmannens område, om inte transporten beror på ett avtal om tillhandahållande av särskilda gravplatser,
- kremering,
- lokal för förvaring och visning av stoftet, samt
- lokal för begravningsceremoni utan religiösa symboler.

7 § De tjänster som anges i 6 § skall utan kostnad för dödsboet tillhandahållas även av annan som förvaltar en allmän begravningsplats än den huvudman som avses i 6 §, om den avlidne kan beredas gravplats där.

8 § För en dödfödd som enligt 2 kap. 3 § skall beredas gravplats på en allmän begravningsplats skall bestämmelserna i 6 och 7 §§ tillämpas.

#### **Avgift vid förnyelse av upplåtelse**

9 § Vid förnyad upplåtelse av gravrätt får en särskild avgift tas ut av gravrättsinnehavaren, om förnyelsen inte har något samband med ny gravsättning.

#### **Kostnadsansvar vid gravsättning m.m.**

10 § En huvudman som avses i 6 § skall ersätta den som har tillhandahållit tjänster enligt 7 §. Ersättningen skall betalas med de belopp som fastställs för varje tjänst i enlighet med 12 §.

11 § Om de tjänster som anges i 6 § tillhandahålls av den som innehar en enskild begravningsplats skall den huvudman som avses i den bestämmelsen ersätta innehavaren av den enskilda begravningsplatsen med de belopp som fastställs för varje tjänst i enlighet med 12 §.

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer årligen de belopp med vilka ersättning skall betalas för de tjänster som anges i 6 §.

#### **Bidrag till innehavare**

13 § En huvudman har rätt att till den som innehar allmän begravningsplats inom huvudmannens förvaltningsområde lämna ett skäligt bidrag till förvaltningen av begravningsplatsen.

#### **Skyldighet att lämna uppgifter**

14 § Svenska kyrkan skall på medium för automatisk databehandling underrätta regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer om de avgiftssatser som föreslås gälla för det följande inkomståret. Sedan regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer fastställt avgiftssatserna för dem som inte tillhör Svenska kyrkan skall Svenska kyrkan på samma sätt underrätta Riksskatteverket om de avgiftssatser som skall gälla för det följande inkomståret. På samma sätt skall Svenska kyrkan till Riksskatteverket lämna de ytterligare uppgifter som behövs för att beräkna, debitera, redovisa och ta in avgifterna. Svenska kyrkan skall till regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer lämna de ytterligare uppgifter som behövs för att fastställa en avgiftssats.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om när och hur uppgifterna skall lämnas.

Bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter när kommun är huvudman finns i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

## 10 kap. Ombud

1 § När en församling är huvudman för begravningsverksamheten skall länsstyrelsen förordna ett eller flera ombud att granska hur församlingen tar till vara de personers intressen som inte tillhör Svenska kyrkan.

2 § Församlingen skall låta ombudet få tillgång till samtliga handlingar som avser begravningsverksamheten.

3 § Ombudet har rätt att närvara, ställa frågor och göra påpekanden vid sammanträden i församlingen, när frågor om begravningsverksamheten behandlas.

4 § Ombudet skall kontrollera att sådant samråd som avses i 2 kap. 2 § andra stycket andra meningen sker. Ombudet skall verka för att församlingen även i övrigt samråder med och informerar företrädare för dem som inte tillhör Svenska kyrkan.

5 § Om ombudet finner att det finns anledning att rikta någon anmärkning mot församlingens sätt att sköta begravningsverksamheten skall länsstyrelsen underrättas om detta.

6 § Ombudet har rätt till skälig ersättning för sitt arbete och sina kostnader. Ersättningen betalas av församlingen och utgör en kostnad för begravningsverksamheten.

7 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om ombuden och den ersättning som de har rätt till.

## 11 kap.

2 § Om en huvudman eller den som annars förvaltar en allmän begravningsplats inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får länsstyrelsen vid vite förelägga huvudmannen eller innehavaren att fullgöra skyldigheterna. Detsamma gäller om den som innehar en enskild begravningsplats eller ett krematorium inte fullgör sina skyldigheter.

6 § Beslut som en huvudman eller den som annars förvaltar en allmän begravningsplats eller ett krematorium fattat i ett enskilt ärende enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.

Detsamma gäller

– polismyndighetens beslut om tillstånd till gravsättning eller kremering enligt 4 kap. 6 §, och

– skattemyndighetens beslut om intyg för gravsättning eller kremering enligt 4 kap. 7 § eller anstånd enligt 5 kap. 10 § andra stycket.

**7 §<sup>7</sup>** Länsstyrelsens beslut i ett överklagat ärende får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Den enskildes motpart skall därvid vara den som fattat beslut enligt 6 §.

Även länsstyrelsens beslut

– i ärende som avses i 5 kap. 4 §,

– om förfarande med aska enligt 5 kap. 5 § andra stycket,

– om flyttning av gravsatt stoft eller aska enligt 6 kap. 2 § andra stycket, och

– om överflyttning eller upphörande av gravrätt enligt 7 kap. 34 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Om överklagandet i länsrätten eller kammarrätten innebär prövning av ett beslut som skattemyndigheten har meddelat, får Riksskatteverket från skattemyndigheten ta över uppgiften att föra det allmännas talan i länsrätt och kammarrätt. Riksskatteverket för i sådant mål det allmännas talan i Regeringsrätten.

### **Handläggning av ärenden**

**10 §** Förvaltningslagen (1986:223) skall tillämpas när en församling handlägger enskilda ärenden enligt denna lag.

1. Denna lag träder i kraft, i fråga om den ändrade beteckningen av 9 kap. till 11 kap. samt 9 kap. 3–5 och 14 §§ den 1 oktober 1999, och i övrigt den 1 januari 2000. Bestämmelserna i 9 kap. 1–5 §§ tillämpas första gången i fråga om preliminär skatt för inkomståret 2000 och slutlig skatt enligt 2001 års taxering.

2. Bestämmelserna i 9 kap. skall inte gälla i fråga om dödsfall som inträffat före den 1 januari 2000.

På regeringens vägnar

MARITA ULVSKOG

Martin Holmgren  
(Kulturdepartementet)